

рени лица, нѣкои отъ които биха могли да асимилиратъ онова, което имъ е поднесено направо отъ твореца. Нѣкои отъ творцитѣ, отъ своя страна, могатъ да притежаватъ и дарбата на популяризатора. Но въпросната аналогия все пакъ остава характерна за популяризирането, взето като масово явление.

Какъ би трѣбвало да се разреши конкретно въпросътъ за популяризирането на новитѣ ценности, които се творятъ въ нашата столица? Като се подирятъ нѣколко стѣпала, презъ които трѣбва да мине, докато стигне до широката народна маса. За тази целъ трѣбва да използваме училището, читалището и сѣществувашитѣ културни организации въ разнитѣ градове на страната ни. Различнитѣ степени училища представятъ естествени стѣпала за разгледания популяризаторски процесъ. Но за да развие въ своитѣ възпитаници вкусъ и увлѣчение по родната култура, училището трѣбва преди всичко да реформира своитѣ учебни методи. Незавършениятъ процесъ на културното ни обособяване въ народностенъ стилъ би могълъ да заинтересува ученицитѣ само ако обучението се води така, че ученикътъ да се чувствува като активенъ участникъ въ този процесъ, а това би се постигнало само ако се въведатъ новитѣ методи на обучение.

По какво се различаватъ старитѣ отъ новитѣ методи? При първитѣ се държи смѣтка предимно за системността и съразмѣрността на даванитѣ познания, при вторитѣ — предимно за интереса на ученицитѣ. Първитѣ сѣ изградени върху въпроситѣ, които учителятъ си е набелязалъ предварително, съ огледъ на преподаваната материя, вторитѣ — върху въпроситѣ, които задаватъ ученицитѣ въ рамкитѣ на тази материя. При първитѣ — всѣки урокъ представя една закръглена цѣлостъ, отдѣлнитѣ точки отъ която сѣ винаги „съразмѣрно“ развити; при вторитѣ се развиватъ обстойно ония точки отъ урока, къмъ които е възникналъ спонтаненъ интересъ, а останалитѣ точки се минаватъ набързо, само за да се посочи мѣстото имъ въ системата на учебната материя. Първитѣ слагатъ центъра на тежестъта върху материята и държатъ за нейната изчерпателностъ, вторитѣ — върху ученика и нуждитѣ на неговото развитие. При първитѣ — учебнитѣ уроци въ разнитѣ паралелки на единъ и сѣщи класъ се различаватъ само по незначителни подробности (въ връзка съ умственото равнище на класа); при вторитѣ единъ и сѣщи урокъ се развива въ разнитѣ паралелки по различенъ начинъ (въ връзка съ спонтанно възникналитѣ интереси на ученицитѣ).

Може би ще ми се възрази, че ученикътъ, предоставенъ на спонтаннитѣ си интереси, не ще стигне до творчеството на родния творецъ. Смѣтамъ, че това възражение е съвсемъ неоснователно. Новитѣ идеи се изразяватъ не само въ съответнитѣ творби, които се изучаватъ въ училището, но и въ ония обществени настроения, въ онази „духовна атмосфера на епохата“, която вдишаме въ всѣки моментъ отъ своя животъ. Подрастващото поколѣние, което се развива подъ прѣкото въздействие на тази атмосфера, следователно, е поставено при по-благоприятни условия за сродяване съ новата родна култура, отколкото оформенитѣ вече поколѣния, които бѣха откърмени въ епохата на културното заимствуване отъ по-напредналитѣ народи. Не напразно идеята за родното изкуство се подхваща съ особенъ възторгъ отъ младежъта, не напразно идеята за родното буди у нея по-живъ интересъ, отколкото будѣше у нѣкогашнитѣ младежи на нашето поколѣние.